

Sygn. akt III KK 118/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **T. D.**

skazanego z art. 177 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 maja 2014 r.,

kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 20 września 2013 r., sygn. akt IV Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w I. VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w M.

z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt VIII K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego T.D. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 20 września 2013 r., sygn. akt IV K (...), utrzymał w mocy – uznając za oczywiście bezzasadną apelację obrońcy – wyrok Sądu Rejonowego w I. VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w M. z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt VIII K (...), którym to wyrokiem T. D. uznany został za winnego popełnienia występkę określonego w art. 177 § 2 k.k. i za to skazany na karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 4 lat oraz grzywnę w wymiarze

100 stawek dziennych przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 50 zł (w wyroku sądu *meriti* orzeczono również środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej w kwocie 10.000 zł oraz rozstrzygnięto o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania).

Kasację w tej sprawie wniósł obrońca skazanego zarzucając:

„I. uchybienie stanowiące bezwzględne przyczyny odwoławcze określone w przepisie art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., a mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia i polegające na tym, że:

1. w wydaniu wyroku Sądu I instancji brała udział osoba nieuprawniona albowiem Przewodnicząca Składu Orzekającego Sędzia Sądu Rejonowego w I. B. S. nie posiadała ważnej delegacji do orzekania w niniejszej sprawie, z uwagi na fakt, że delegacji o przeniesieniu Sędziego w inne miejsce służbowe nie podpisał Minister Sprawiedliwości tj. delegacji uprawniającej do orzekania w Sądzie Rejonowym w I. VIII Wydziale Karnym Zamiejskowym w M.,
2. Sąd Rejonowy w I. VIII Wydział Karny Zamiejskowy w M. nie był należycie obsadzony w sprawie sygn. akt VIII K (..) albowiem Przewodnicząca Składu Orzekającego Sędzia Sądu Rejonowego w I. B. S. nie posiadała delegacji uprawniającej do orzekania w Sądzie Rejonowym w I. VIII Wydziale Karnym Zamiejskowym w M., z uwagi na fakt, iż delegacji o przeniesieniu Sędziego w inne miejsce służbowe nie podpisał Minister Sprawiedliwości.

II. rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie przepisów: art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k., poprzez niespełnienie wymogów w zakresie sporządzenia uzasadnienia wyroku przez Sąd Okręgowy w B. Wydział IV Karny Odwoławczy i dokonaniu kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w I. VIII Zamiejskowy Wydział Karny w M. w sposób powierzchowny i niedokładny, albowiem akceptujący bez zastrzeżeń oraz pogłębionej analizy dokonane oceny i wnioski w zakresie przeprowadzonych dowodów oraz ustosunkowaniu się do zarzutów apelacji obrońcy skazanego T. D. w sposób ogólny z całkowitym pominięciem postawionych w apelacji zarzutów, co w konsekwencji uniemożliwia

kontrolę toku rozumowania Sądu II instancji akceptującego wadliwy wyrok Sądu I instancji, a także jego merytoryczną kontrolę”.

Stawiając tego rodzaju zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w B. i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w B. wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej w odniesieniu do zarzutów z pkt I ppkt 1 i 2, a pozostawienie bez rozpoznania co do zarzutu II.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodzić należy się w całej rozciągłości z autorem odpowiedzi na kasację co do oczywistej bezzasadności zarzutów podniesionych przez obrońcę skazanego w pkt I ppkt 1 i 2 kasacji oraz niedopuszczalności zarzutu sformułowanego w pkt II tej skargi. Oczywiście jest bowiem, że w sytuacji, gdy T. D. nie został skazany na bezwarunkową karę pozbawienia wolności wniesienie kasacji na jego korzyść było dopuszczalne wyłącznie w wypadku podniesienia uchybienia określonego w art. 439 k.p.k., i w takim też tylko zakresie kasacja taka podlegała rozważeniu (art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Nie było przy tym jednak konieczne, wbrew stanowisku oskarżyciela publicznego, wydawanie osobnego rozstrzygnięcia co do zarzutu z pkt II kasacji (o pozostawieniu jej w tym zakresie bez rozpoznania), ponieważ zarzut ten jako niedopuszczalny w ogóle nie mógł podlegać w takim układzie procesowym merytorycznemu badaniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2005 r., II KK 127/04, OSNKW 2005, z. 7-8, poz. 72).

Natomiast zarzut z pkt I *petitum* kasacji, i to niezależnie od tego, czy rozpatrywać go jako uchybienie z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. (ppkt 1), czy też jako bezzwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (ppkt 2), jest wprawdzie zarzutem dopuszczalnym, jednakże całkowicie nietrafnym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Przyczyny wystąpienia okoliczności określonych w powołanych wyżej przepisach, a więc udziału w wydaniu orzeczenia przez Sąd pierwszej instancji osoby nieuprawnionej do orzekania i w konsekwencji tego również nienależytej obsady tego Sądu obrońca skazanego upatruje bowiem w fakcie podpisania aktu przeniesienia (a nie delegacji – uwaga SN) Sędziego Sądu Rejonowego w M.

(zlikwidowanego z dniem 1 stycznia 2013 r.) B. S. do Sądu Rejonowego w I. VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego w M. przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, a nie osobiście przez Ministra Sprawiedliwości. Prezentując taki pogląd skarżący odwołał się do stanowiska wyrażonego m.in. w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2013 r., III CZP 46/13 (OSNC 2013, z. 12., poz. 135), uchwale z dnia 17 lipca 2007 r., III CZP 81/07 (OSNC 2007, z. 10, poz. 154) oraz w uzasadnieniach zdań odrębnych do uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2007 r., BSA-4110-5/07, OSNC 2008, z. 4, poz. 42).

W tym przedmiocie, przed wskazaniem powodów podjętego przez Sąd Najwyższy rozstrzygnięcia, oraz wobec zaprezentowanych w uzasadnieniu kasacji wywodów jej autora, poczynić należy następujące uwagi wstępne.

Po pierwsze, w wypadku Sędziego Sądu Rejonowego B. S., rozważenia wymaga nie kwestia jej delegowania w oparciu o przepis art. 77 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2013, poz. 427 ze zm. – dalej w tekście u.s.p.), lecz przeniesienia na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 u.s.p.

Po drugie, nie może być skuteczne powoływanie się przez skarżącego na poglądy wyrażone nawet przez Sąd Najwyższy, jeżeli określona problematyka prawna będąca podstawą zajęcia takiego stanowiska została następnie odmiennie rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego mającej moc zasady prawnej (art. 61 § 6 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym – Dz. U. 2013, poz. 499), a nie wystąpiły podstawy do uruchomienia procedury przewidzianej przepisem art. 62 powołanej ustawy. Uwagę tę należy również odnieść do stanowiska prezentowanego w zdaniach odrębnych do uchwały Sądu Najwyższego mającej moc zasady prawnej, ponieważ argumentacja w nich zawarta musiała być przedmiotem analizy składu orzekającego Sądu Najwyższego, który ostatecznie dokonał odmiennej wykładni, wiążącej dla wszystkich składów Sądu Najwyższego.

Po trzecie, odstąpienie od uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego mającej *ex lege* mocy zasady prawnej wymaga podjęcia nowej uchwały przez pełny skład Sądu Najwyższego (art. 62 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Uwzględniając powyższe зауваżenia przypomnieć więc należy, że Sąd Najwyższy do dnia dzisiejszego nie odstąpił od poglądu wyrażonego w cytowanej wyżej uchwale pełnego składu z dnia 14 listopada 2007 r., BSA-4110-5/07, zgodnie z którą *„ustawowe uprawnienie Ministra Sprawiedliwości do delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie (art. 77 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) może być w jego zastępstwie (art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, jedn. tekst: Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.) albo z jego upoważnienia (art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów) wykonywane przez sekretarza stanu lub podsekretarza stanu”*. W tym stanie rzeczy cały wywód obrońcy skazanego kontestujący taką możliwość, jako niewskazujący na żadne tego rodzaju elementy, które nie byłyby już przedmiotem analizy Sądu Najwyższego w cytowanej uchwale, nie mógł doprowadzić do zakładanego przez skarżącego rezultatu, tym bardziej, że jak to zauważono wyżej, orzekanie sędziego B. S. w Sądzie Rejonowym w I. VIII Zamiejscowym Wydziale Karnym w M. nie nastąpiło w związku z jej delegacją, lecz przeniesieniem.

Odmienne ocenić należy natomiast tę część uzasadnienia skargi kasacyjnej, w której autor odwołuje się do wywodów Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 17 lipca 2013 r., III CZP 46/13. Pogląd wyrażony w tym orzeczeniu podtrzymany został w uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 r., BSA-4110-4/13 (OSNKW 2014, z. 4, poz. 31), w której stwierdzono, że *„w wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (...) Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu”*. Rzecz w tym, że zgodnie z pkt 2 tej uchwały *„wykładnia dokonana w uchwale wiąże od chwili jej podjęcia”*. Oznacza to, że nie ma ona zastosowania do decyzji Ministra Sprawiedliwości o przeniesieniu sędziego wydanych na podstawie art. 75 § 2 pkt 1 w zw. z art. 75 § 3 u.s.p. przed jej podjęciem. Zgodnie z tym stanowiskiem wszystkie decyzje wydane przed podjęciem uchwały, podpisane przez sekretarzy lub podsekretarzy stanu w

Ministerstwie Sprawiedliwości, uznać należy za skuteczne, niewymagające jakichkolwiek aktów konwalidacyjnych lub konwalescencyjnych.

Skoro zaś tak, a uzasadnienie kasacji nie wskazuje żadnych nieuwzględnionych uprzednio powodów aby taki pogląd Sądu Najwyższego zakwestionować poprzez podjęcie procedury określonej w art. 62 ustawy o Sądzie Najwyższym, pomimo nie podpisania aktu przeniesienia sędziego B. S. przez Ministra Sprawiedliwości, przeniesienie to jest prawnie skuteczne. W związku z tym nie może być mowy o braku uprawnień wyżej wymienionej sędziowej do orzekania w Sądzie Rejonowym w I. VIII Zamiejscowym Wydziale Karnym w M., i tym samym do uznania, że orzekający pod jej przewodnictwem w sprawie T. D. – sygn. akt VIII K (...) – sąd był nienależycie obsadzony.

Uwzględniając powyższe postanowiono jak na wstępie, obciążając skazanego – na podstawie art. 518 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. – kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.